01/08/2022

Στη Θεσσαλονίκη για πρώτη φορά λείψανο του Αγίου Ιερωνύμου του Σιμωνοπετρίτου

/ Ενορίες

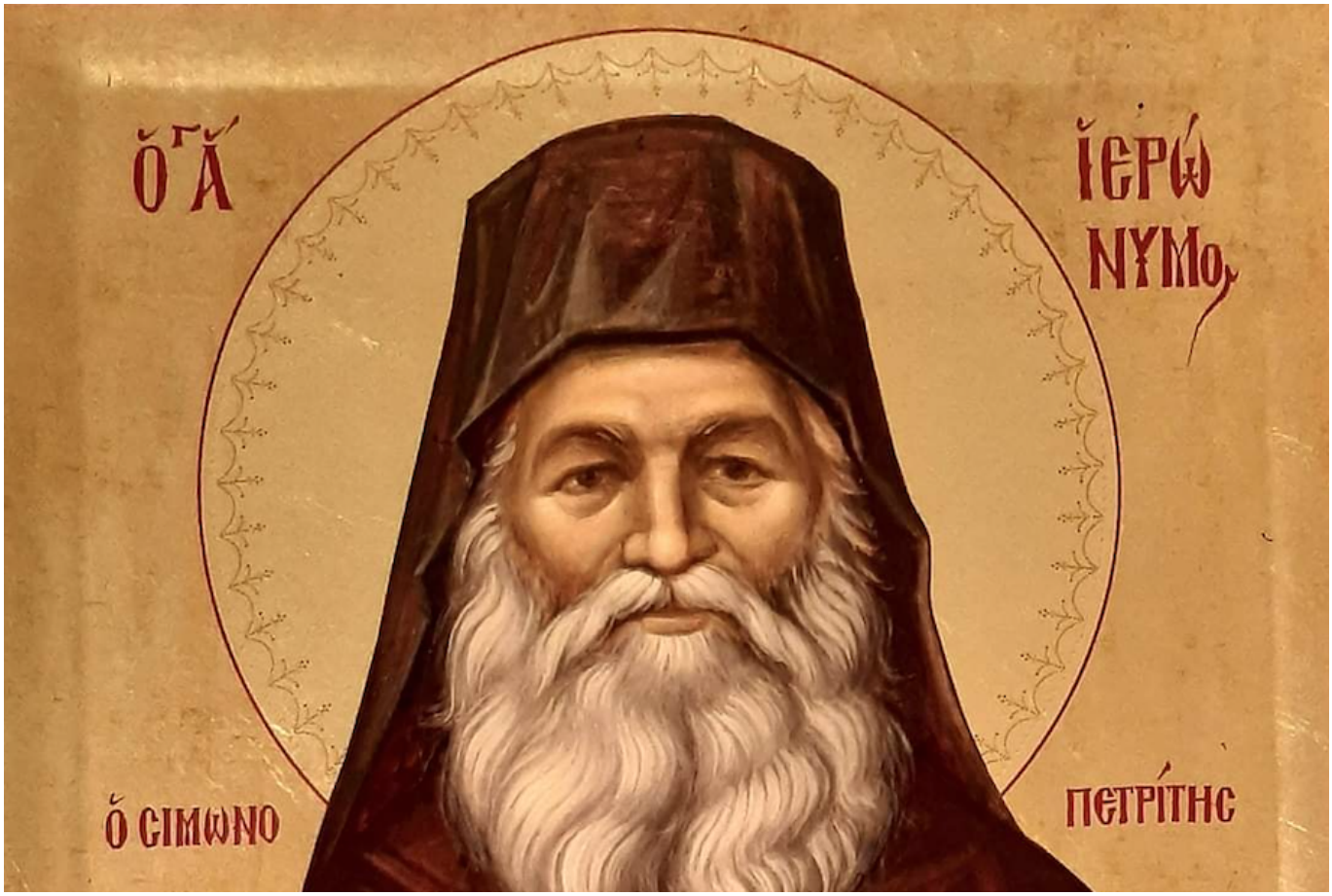

Την Εορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, στην Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, θα πανηγυρίσει λαμπρά το βυζαντινό Ιερό Παρεκκλήσιο της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος (μνημείο της UNESCO), το οποίο ανήκει στον ενοριακό Ιερό Ναό Παναγούδας – Γοργοϋπηκόου, το διάστημα 5 και 6 Αυγούστου 2022.

Η Ιερά Πανήγυρις του Παρεκκλησίου φέτος, λαμπρύνεται έτι περαιτέρω, καθώς θα τίθεται προς προσκύνηση απότμημα εκ της χειρός του Αγίου Ιερωνύμου του Σιμωνοπετρίτου.

Είναι η πρώτη φορά που στα όρια της Ιεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης θα τεθεί

προς προσκύνηση λείψανο του σύγχρονου αυτού Αγίου της Εκκλησίας μας, προερχόμενου από μια σπουδαία πνευματική αδελφότητα, αυτή της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας, η οποία επιτελεί σημαντικό έργο εντός και εκτός Αγίου Όρους.
Αξίζει να αναφερθεί ότι, το απότμημα αυτό του Ιερού Λειψάνου, φυλάσσεται μόνιμα πλέον στον κυρίως ναό της Ενορίας, αυτόν της Παναγούδας – Παναγίας Γοργοϋπηκόου, εδώ και μικρό χρονικό διάστημα, μετά από φιλόστοργη προσφορά της Ιεράς Μονής Σίμωνος Πέτρας.

Το πρόγραμμα της Ιεράς Πανηγύρεως έχει ως εξής:
* Παρασκευή 5 Αυγούστου 2022 (Παραμονή απόγευμα): Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ’ αρτοκλασίας στις 7 μ.μ. & Ιερά Αγρυπνία – Ευλόγηση σταφυλιών 9

μ.μ. με 12:15 π.μ.
* Σάββατο 6 Αυγούστου 2022 (Ανήμερα πρωί): Όρθρος – Πανηγυρική Θεία Λειτουργία & Ευλόγηση σταφυλιών 7:15 π.μ. με 10:00 π.μ.
* Σάββατο 6 Αυγούστου 2022 (Ανήμερα απόγευμα): Ιερά Παράκληση & Ιερό Ευχέλαιο στις 7 μ.μ.

Σύντομη ιστορία του Παρεκκλησίου:

Στη συμβολή των οδών Εγνατίας και Παλαιών Πατρών Γερμανού, στην περιοχή της Καμάρας, βρίσκεται ο μικρός ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, που ανήκει σε ένα σπάνιο αρχιτεκτονικό τύπο, αυτόν του εγγεγραμμένου τετράκογχου
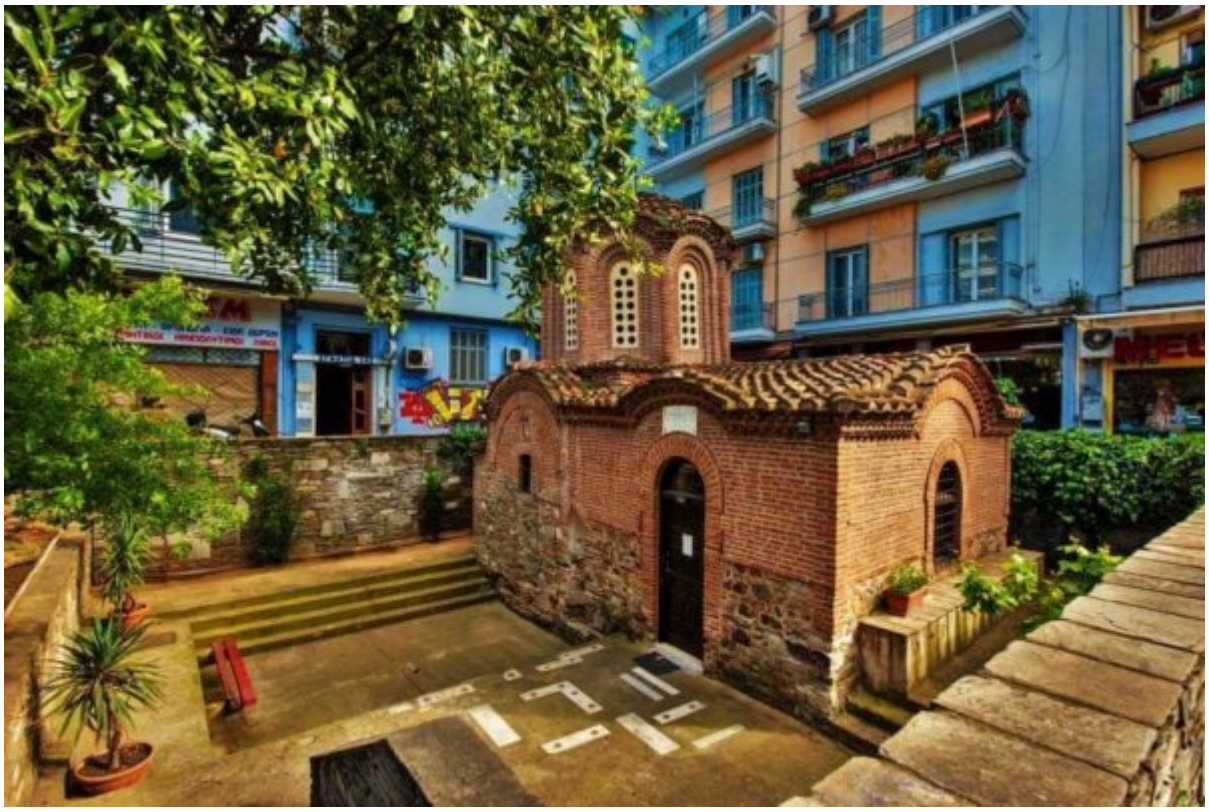
(εντός του τετραγώνου σε κάτοψη κτιρίου εγγράφονται τέσσερις ημικυκλικές κόγχες, μία εκ των οποίων είναι η αψίδα του Ιερού βήματος, η οποία εξωτερικά είναι ημιεξαγωνική). Στη δυτική πλευρά του οικοδομήματος είναι προσκολλημένος νάρθηκας, ο οποίος όμως αποτελεί νεότερη προσθήκη (κατασκευάσθηκε το 1936). Ο κυρίως ναός καλύπτεται από μεγάλο και υψηλό οκτάπλευρο τρούλο, ο οποίος κοσμείται από επάλληλα τόξα και πλίνθινους ημικίονες. Η λασπόκτιστη τοιχοποιία του μνημείου συνίσταται από αργούς (ακατέργαστους δηλαδή) λίθους στη βάση και από πλίνθους στο ανώτερο τμήμα.
Η ανέγερση του ναού της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, βάσει ενός νομίσματος που βρέθηκε τοποθετημένο στον τρούλο, πραγματοποιήθηκε γύρω στο 1350. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο εσωτερικό του ναού, κάτω από το δάπεδο της βόρειας και της νότιας κόγχης, καθώς και στο νάρθηκα, αλλά και στον περιβάλλοντα του κτιρίου χώρο, εντοπίστηκαν τάφοι, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο ναός αποτέλεσε και ταφικό μνημείο. Επιπλέον, αποκαλύφθηκε μια μικρή μολύβδινη λειψανοθήκη με κάλυμμα, η οποία αποτελούσε το εγκαίνιο του ναού. Κατά τους αρχαιολόγους η λειψανοθήκη αυτή, παρουσιάζει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον και αποτελεί μια σπάνια αρχαιολογική και ιστορική μαρτυρία. Επάνω στην εξωτερική όψη του καλύμματος και στην κάτω εξωτερική επιφάνεια του κιβωτιδίου, είναι χαραγμένες δύο έμμετρες επιγραφές. Έτσι, η σημαντικότερη ιστορική μαρτυρία που δίνει η επιγραφή της λειψανοθήκης είναι το αρχικό όνομα του ναού που ήταν αφιερωμένος στην Παναγία και ονομάζονταν ο ναός της Παρθένου.
Στο εσωτερικό του ναού της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, στην περιοχή του τρούλου, διατηρούνται τοιχογραφίες, οι οποίες ανάγονται μεταξύ των ετών 1350 και 1370. Οι τοιχογραφίες στον τρούλο αναπτύσσονται σε τρεις ζώνες με τρία θέματα διαφορετικά, συναφή ωστόσο στο θεολογικό περιεχόμενό τους. Στην κορυφή του τρούλου εικονίζεται η Ανάληψη του Χριστού, από κάτω, ανάμεσα στα παράθυρα, οκτώ Προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης και χαμηλά στο τύμπανο του τρούλου, σε μικρότερη κλίμακα, παράσταση της Θείας Λειτουργίας.
Ο παλιός αυτός βυζαντινός ναός είναι ένας από τους 15 της Θεσσαλονίκης που έχουν χαρακτηριστεί ως Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Κατά το σεισμό του 1978 είχε υποστεί κάποιες σοβαρές στατικές βλάβες και χρειάσθηκε να γίνουν ριζικές αναστηλωτικές εργασίες.